

**อัตราส่วนทางการเงินที่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์
ของบริษัทกลุ่มธนาคารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
Financial Ratios that Affecting the Securities Prices of Commercial Bank
Which are Listed on the Stock Exchange of Thailand**

ลักขณา เรืองผล

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอัตราส่วนทางการเงินของหลักทรัพย์กลุ่มธนาคารที่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์กลุ่มธนาคารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลอัตราส่วนทางการเงินและราคาหลักทรัพย์ของบริษัทกลุ่มธนาคาร ตั้งแต่ปี พ.ศ.2555 – พ.ศ.2564 จากรายงานทางการเงินของแต่ละธนาคารเพื่อใช้เป็นตัวแทนของตัวแปร โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ผลการศึกษาพบว่า อัตราส่วนด้านการแสดงความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) ที่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ ได้แก่ อัตรากำไรขั้นต้น อัตรากำไรสุทธิ และอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น อัตราส่วนด้านการแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio) ที่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ ได้แก่ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ และสุดท้ายอัตราส่วนด้านคุณภาพสินทรัพย์ (Asset Quality Ratio) ที่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ ได้แก่ อัตราส่วนดอกเบี้ยค้างรับต่อสินเชื่อรวมและดอกเบี้ยค้างรับ นอกจากนี้ยังพบว่า ในอัตราส่วนด้านวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Ratio) ไม่มีอัตราส่วนใดที่มีผลต่อราคาของหลักทรัพย์กลุ่มธนาคารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

คำสำคัญ : อัตราส่วนทางการเงิน ราคาหลักทรัพย์ กลุ่มธนาคาร ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ABSTRACT

This independent study aimed to study the financial ratios of banking group securities that affect the price of banking group securities listed on the Stock Exchange of Thailand. By collecting financial ratios and securities prices of companies in the banking group from 2012 to 2021 from the financial reports of each bank to be used as a representative of variables. The statistics used in data analysis consist of: the Pearson correlation coefficient and multiple linear regression analysis were analyzed. at the level of statistical significance .05

The study found that the Profitability Ratio affects the price of securities, including the gross profit margin. net profit margin and the rate of return on equity. The Efficiency Ratio that affects the stock price is the rate of return on assets. And finally, the asset quality ratio that affects the stock price is the ratio of accrued interest to total loans and accrued interest. It was also found that in terms of financial policy analysis (Financial Ratio), no ratio affects the price of banking securities listed on the Stock Exchange of Thailand.

Keywords: Financial ratios, Stock prices, Banking Groups, The Stock Exchange of Thailand

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

จากการคาดการณ์เศรษฐกิจโลกในปี 2566 ยังต้องเผชิญกับความไม่แน่นอนและความเสี่ยงจากสถานการณ์สงคราม รัสเซีย-ยูเครน ที่ยืดเยื้อ วิกฤตราคาล้างงานในยุโรป วิกฤตค่าครองชีพ (Cost of living crisis) จากแรงกดดันเงินเฟ้อ รวมถึงการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกและจีน โดยปัจจุบันเศรษฐกิจไทยอยู่ในทิศทางฟื้นตัว มีอัตราเงินเฟ้อทั่วไปที่ลดลงตามอัตราเงินเฟ้อหมวดพลังงาน และหมวดอาหารสดที่ลดลง ขณะที่อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานปรับเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ส่วนด้านตลาดแรงงานมีการฟื้นตัวอย่างต่อเนื่อง และอยู่ในระดับใกล้เคียงช่วงก่อนการแพร่ระบาดของ COVID-19 ด้านการพิจารณาการปรับขึ้นดอกเบี้ยของคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) ยังคงขึ้นอยู่กับแรงกดดันด้านเงินเฟ้อ และความต่อเนื่องของการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ รวมถึงทิศทางการปรับขึ้นดอกเบี้ยนโยบายของธนาคารกลางสหรัฐ (Federal Reserve System - Fed) เป็นสำคัญ

ปัจจุบันธนาคารพาณิชย์มีการดำเนินธุรกิจทั้งการรับฝากและกู้ยืมเงินจากประชาชน การให้กู้เงิน การลงทุน การค้าประกัน/การรับรอง รวมไปถึงการรับแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการทำให้ระบบการเงินและเศรษฐกิจสามารถดำรงอยู่ได้ อีกทั้ง ธนาคารพาณิชย์ยัง

เป็นตัวกลางในการจัดสรรทรัพยากรระหว่างผู้ที่มีเงินออมและผู้ที่ต้องการเงินทุนให้มีความสะดวกและต่อเนื่อง ซึ่งก่อให้เกิดการผลิตและการจ้างงาน เป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญที่ทำให้ระบบการเงินและเศรษฐกิจเจริญเติบโตและมีเสถียรภาพ โดยทิศทางการเติบโตของธุรกิจธนาคารจะแปรผันไปตามวงเศรษฐกิจของประเทศ กล่าวคือ หากเศรษฐกิจมีการฟื้นตัว รายได้จากธุรกิจของผู้ประกอบการและสภาพการเงินของผู้บริโภคภายในประเทศก็จะเพิ่มขึ้น กระตุ้นให้ผู้บริโภคมีความต้องการใช้สินเชื่อจากธนาคารเพื่อนำไปขยายการลงทุนในช่วงที่เศรษฐกิจกำลังเติบโต จะพบว่ากลุ่มธุรกิจธนาคารก็เติบโตควบคู่กันไปด้วย (อุษณีย์ ลีรัตน์, 2559)

ซึ่งหากนักลงทุนมีความสนใจจะลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัทในกลุ่มธนาคาร ต้องติดตามข่าวสารด้านการปรับอัตราดอกเบี้ยเพื่อพิจารณาการลงทุนให้สอดคล้องกับสภาพการเงินและเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งการปรับอัตราดอกเบี้ยจะส่งผลกระทบต่ออัตราส่วนทางการเงินด้านต่างๆ และส่งผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทกลุ่มธนาคารอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ รวมไปถึงการลงทุนในหลักทรัพย์ประเภทต่างๆ นักลงทุนจะต้องมีการรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ประกอบในการตัดสินใจเลือกหลักทรัพย์ลงทุน เพื่อลดความเสี่ยงจากการลงทุนให้มัน้อยที่สุด และเพิ่มโอกาสในการได้รับผลตอบแทนที่มากขึ้น โดยข้อมูลที่นักลงทุนจะต้องพิจารณามีทั้งภาพรวมเศรษฐกิจโลก ภาพรวมเศรษฐกิจภายในประเทศหรือในอุตสาหกรรม การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของบริษัท การวิเคราะห์หลักทรัพย์ และอัตราส่วนทางการเงินที่ได้ทำการศึกษาในครั้งนี้

เนื่องจากข้อมูลอัตราส่วนทางการเงินเป็นสิ่งที่ยังบอกถึงสถานะหรือความมั่นคงของบริษัท โดยจะพิจารณาในเชิงเปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานในอดีตที่ผ่านมา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษา เรื่อง อัตราส่วนทางการเงินที่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทกลุ่มธนาคารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อเป็นแนวทางพิจารณาถึงอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ ในการคาดการณ์แนวโน้มราคาหลักทรัพย์ของบริษัทที่ประกอบธุรกิจธนาคารในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาอัตราส่วนทางการเงินของหลักทรัพย์กลุ่มธนาคารที่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์กลุ่มธนาคารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สมมติฐานการวิจัย

อัตราส่วนทางการเงินที่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทกลุ่มธนาคารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) มีผลต่อราคาหลักทรัพย์

สมมติฐานที่ 2 อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio) มีผลต่อราคาหลักทรัพย์

สมมติฐานที่ 3 อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Ratio) มีผลต่อราคาหลักทรัพย์

สมมติฐานที่ 4 อัตราส่วนคุณภาพสินทรัพย์ (Asset Quality Ratio) มีผลต่อราคาหลักทรัพย์

ขอบเขตการศึกษา

1. ศึกษาหุ้นสามัญในกลุ่มธนาคารที่มูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดสูงสุด 5 อันดับแรก ปี พ.ศ. 2565 และเป็นธนาคารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมาแล้วอย่างน้อย 5 ปี ได้แก่ SCB, KBANK, BBL, KTB และ BAY

2. ศึกษาอัตราส่วนทางการเงินที่มีความสำคัญต่อหลักทรัพย์กลุ่มธนาคารในช่วงปี พ.ศ. 2555 - พ.ศ. 2564

3. ศึกษาราคาหลักทรัพย์กลุ่มธนาคารเฉลี่ยย้อนหลัง 10 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2555 - พ.ศ. 2564

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หุ้นสามัญ (Common stocks หรือ Ordinary Shares) เป็นตราสารทุนที่ทำให้ผู้ลงทุนมีส่วนได้เสียในสินทรัพย์ รายได้ และกำไรของธุรกิจในฐานะที่เป็นเจ้าของธุรกิจที่ออกหุ้นสามัญนั้น ถ้าธุรกิจมีผลการดำเนินงานดีเจ้าของจะได้รับผลตอบแทน (เงินปันผล) ในจำนวนที่สูง แต่จะได้รับสิทธิเป็นลำดับสุดท้าย ภายหลังจากที่เจ้าหนี้และผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิได้รับผลตอบแทนในรูปแบบดอกเบี้ยและเงินปันผลแล้วตามลำดับ ในทางตรงกันข้ามหากธุรกิจมีผลการดำเนินงานไม่ดี เจ้าของจะได้รับผลตอบแทนน้อยหรือไม่ได้รับ โดยเฉพาะในกรณีที่เกิดการขาดทุนซึ่งธุรกิจอาจไม่จ่ายเงินปันผล และในกรณีกิจการล้มละลาย ผู้ถือหุ้นสามัญจะได้รับชำระเงินลงทุนเป็นลำดับสุดท้าย และอาจไม่ได้รับเงินคืนหากธุรกิจไม่มีทรัพย์สินเหลือเพียงพอ (การวิเคราะห์การลงทุนในตราสารทุน, 2564, หน้า 23)

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) เป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2517 ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการซื้อขายหลักทรัพย์และให้บริการที่เกี่ยวข้อง โดยไม่นำผลกำไรมาแบ่งปันกัน มีบทบาทในการส่งเสริมการออมและการระดมเงินทุนระยะยาว เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ปัจจุบันดำเนินงานของ SET อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535 โดยมีการดำเนินงานหลัก ได้แก่ การรับหลักทรัพย์จดทะเบียนและดูแลการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียน การซื้อขายหลักทรัพย์และการกำกับดูแลการซื้อขายหลักทรัพย์ การกำกับดูแลบริษัทสมาชิกส่วนที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขาย

หลักทรัพย์ ตลอดจนจนถึงการเผยแพร่ข้อมูลและการส่งเสริมความรู้ให้แก่ผู้ลงทุน (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2565)

ราคาเปิดและราคาปิดของหลักทรัพย์ใน SET และวิธีคำนวณ เพื่อให้การคำนวณหาราคาเปิดและราคาปิดมีความโปร่งใสเป็นธรรม สามารถสะท้อนอุปสงค์และอุปทานที่แท้จริงของหลักทรัพย์ในแต่ละวัน ตลาดหลักทรัพย์ได้มีวิธีการคำนวณราคาเปิดหรือปิดด้วยวิธี Auction โดยในช่วงเวลาก่อนเปิดหรือปิดทำการซื้อขาย (Pre-open หรือ Pre-close) สามารถส่งคำสั่งซื้อขายประเภทไม่ระบุราคา (คำสั่งประเภท ATO หรือ ATC) เข้ามายังระบบการซื้อขายได้ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2565)

ราคาเปิด หรือ (ATO-At the Open) เป็นคำสั่งซื้อขายที่ใช้เมื่อผู้ลงทุนต้องการซื้อหรือขายหลักทรัพย์ทันทีที่ตลาดเปิดการซื้อขาย ณ ราคาเปิด โดยสามารถส่งคำสั่งซื้อขายได้เฉพาะในช่วงเวลาก่อนเปิดตลาด (Pre Open) ทั้งภาคเช้าและภาคบ่าย

ราคาปิด หรือ (ATC-At the Close) เป็นคำสั่งซื้อขายที่ใช้เมื่อผู้ลงทุนต้องการซื้อหรือขายหลักทรัพย์ทันทีที่ตลาดปิดการซื้อขาย ณ ราคาปิด สามารถส่งคำสั่งซื้อขายได้ในช่วงก่อนปิดตลาด (Pre Close)

การวิเคราะห์การลงทุนในตราสารทุน (2564, หน้า 27) มูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (Market capitalization) สามารถใช้เป็นตัวช่วยในการแบ่งประเภทของหุ้นสามัญได้ โดยจะใช้เกณฑ์มาตรฐานหรือวิธีการที่แตกต่างกันออกไปตามขนาดเศรษฐกิจและบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แต่ละประเทศหรือแต่ละภูมิภาค โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้มีการแบ่งขนาดของหุ้นตามมูลค่าตลาดโดยเปรียบเทียบเรียงลำดับเพื่อคัดแยกเป็นกลุ่มย่อยแบ่งเป็น 3 ประเภท ดังนี้

- Large-cap Stocks เป็นหุ้นของบริษัทจดทะเบียนที่มีมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (Market capitalization) สูงสุด 50 อันดับแรก หรือหุ้นที่เป็นส่วนประกอบของดัชนี SET50

- Mid-cap Stocks เป็นหุ้นของบริษัทจดทะเบียนที่มีมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดสูงสุดตั้งแต่ลำดับที่ 51-100 หรือหุ้นลำดับที่ 51-100 ของดัชนี SET100

- Small-cap Stocks เป็นหุ้นของบริษัทจดทะเบียนที่ทั้งหมดในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่ไม่ใช่ส่วนประกอบของดัชนี SET100

รองศาสตราจารย์ ดร.กุลภัทรา สีโรดม (2549, หน้า 100) ได้กล่าวถึงกลุ่มธนาคารพาณิชย์ว่าเป็นกลุ่มธุรกิจหลักของระบบเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นๆ ที่เป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจทั้งหมดต่างก็ต้องการเงินทุนเพื่อใช้ในการลงทุน และแหล่งเงินทุนที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ คือ ธนาคารพาณิชย์ โดยเมื่อรวมสินเชื่อกองทั้งระบบธนาคารพาณิชย์แล้วคิดเป็นอัตราส่วนร้อยละ 98 ของ GDP ประเทศในปี พ.ศ. 2547

หลักทรัพย์ในอุตสาหกรรมธนาคารมีความอ่อนไหวสูงต่ออัตราดอกเบี้ย เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารปล่อยสินเชื่อเป็นตัวแปรสำคัญของรายได้ และอัตราดอกเบี้ยเงินฝากเป็นตัวแปรสำคัญของรายจ่าย นอกเหนือไปจากอัตราดอกเบี้ยเป็นตัวแปรกำหนดจำนวนความต้องการสินเชื่อด้วย โดยสามารถแบ่งประเภทธนาคารพาณิชย์ตามโครงสร้างการถือหุ้นออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มธนาคารเอกชน ประกอบด้วยธนาคารที่สามารถเพิ่มทุนได้ด้วยตนเองหรือขอรับความช่วยเหลือทางด้านเงินทุนจากรัฐบาลบางส่วน ซึ่งยังคงมีผู้ถือหุ้นชาวไทยเป็นส่วนใหญ่ รวมไปถึงธนาคารเอกชนที่เปิดให้สถาบันทางการเงินต่างประเทศเข้าถือหุ้นใหญ่ และธนาคารที่ทางการเข้าช่วยเหลือและขายให้สถาบันทางการเงินต่างประเทศเข้าถือหุ้นใหญ่ เช่น ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา เป็นต้น

2. กลุ่มธนาคารของรัฐบาล ประกอบด้วยธนาคารที่ทางการถือหุ้นใหญ่และธนาคารที่ทางการเข้าช่วยเหลือโดยการควบรวมกิจการเข้าไปบริหารงานแทนผู้บริหารเดิม ซึ่งรัฐบาลเตรียมที่จะแปรรูปและขายคืนให้แก่ภาคเอกชนหรือผู้ที่สนใจ ทั้งจากในประเทศและต่างประเทศ เช่น ธนาคารกรุงไทย ธนาคารหลวงไทย ธนาคารไทยพาณิชย์ เป็นต้น

สถาบันการเงิน มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจการเงินของประเทศ โดยทำหน้าที่ระดมและจัดสรรเงินทุนแก่ภาคเศรษฐกิจจริง การชำระราคาและบริการ การบริหารความเสี่ยง รวมถึงการให้ข้อมูลทางการเงินเพื่อการตัดสินใจ ดังนั้น การดูแลให้การดำเนินงานของสถาบันการเงินมีประสิทธิภาพ โปร่งใส มีธรรมาภิบาลและบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายกับเงินฝากของประชาชนจึงเป็นเรื่องสำคัญ

สถาบันการเงินที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) โดย ธปท. มีหน้าที่กำกับดูแลสถาบันการเงินภายใต้อำนาจตาม พระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) ธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ.2551 พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม พระราชกำหนด (พ.ร.ก.) บริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. 2541 และ พ.ศ.2550 และกฎหมายอื่นๆ อาทิ ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 โดยสถาบันการเงินที่ ธปท. กำกับดูแล ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ไทย ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย ธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารต่างประเทศ สาขาของธนาคารต่างประเทศ สำนักงานผู้แทนธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ บริษัทเงินทุน บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ บริษัทบริหารสินทรัพย์และผู้ประกอบธุรกิจที่มีใช้สถาบันการเงิน (non-bank) บางประเภท ได้แก่ ธุรกิจบัตรเครดิตและธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2565)

ธนาคารแห่งประเทศไทย (2565) ได้กล่าวถึง ธนาคารพาณิชย์สำหรับประเทศไทยธุรกิจธนาคารพาณิชย์ โดยมีคำจำกัดความตามพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 กล่าวคือ “การประกอบธุรกิจรับฝากเงินหรือรับเงินจากประชาชนที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถาม หรือเมื่อสิ้นระยะเวลาอันกำหนดไว้ และใช้ประโยชน์จากเงินนั้นโดยวิธีหนึ่งวิธีใด เช่น ให้สินเชื่อ ซื้อขายตั๋วแลก

เงินหรือตราสารเปลี่ยนมืออื่นใด ซึ่งขายเงินปรีวรรตต่างประเทศ” และธนาคารพาณิชย์ยังดำเนินธุรกิจหลักที่มีความสำคัญต่อระบบการเงิน

อัตราส่วนทางการเงิน หมายถึง เครื่องมือในการวิเคราะห์ห้บการเงิน โดยการทำให้สารสนเทศและข้อมูลทางการเงินต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในงบการเงินอยู่ในฐานเดียวกัน เพื่อให้ข้อมูลทางการเงินสามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้ ซึ่งผู้บริหารสามารถนำข้อมูลเหล่านี้มาเพื่อประเมินประสิทธิภาพในการดำเนินงานในด้านต่างๆ เช่นเปรียบเทียบ (ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการเงินและการลงทุน, 2560 หน้า 192)

อุษณีย์ ลิ่วรัตน์ (2559, หน้า 172) ได้กล่าวถึง การแบ่งอัตราส่วนทางการเงินสำหรับการวิเคราะห์ที่นักลงทุนสามารถพบเห็นได้บ่อยครั้งในบทวิเคราะห์ส่วนใหญ่ทั่วไป และอัตราส่วนที่สำคัญสำหรับการวิเคราะห์หลักทรัพย์กลุ่มธนาคาร โดยสามารถแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มใหญ่ๆ ได้ดังนี้

1. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) ประกอบด้วย อัตรากำไรขั้นต้น อัตรากำไรสุทธิ อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น อัตราดอกเบี้ยรับ อัตราดอกเบี้ยจ่าย ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยสุทธิ (NIM) และอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน

2. อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio) ประกอบด้วย อัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ อัตราส่วนรายได้ต่อดอกเบี้ยสุทธิต่อสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ และอัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์

3. อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Ratio) ประกอบด้วย อัตราส่วนหนี้ต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนเงินให้กู้ยืมต่อเงินกู้ยืม อัตราส่วนเงินให้กู้ต่อเงินฝาก และอัตราส่วนเงินฝากต่อหนี้สินรวม

4. อัตราส่วนคุณภาพสินทรัพย์ (Asset Quality Ratio) ประกอบด้วย อัตราส่วนค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญต่อสินเชื่อรวมและดอกเบี้ยค้างรับ อัตราส่วนสำรองหนี้สูญต่อสินเชื่อรวม อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อคุณภาพต่อสินเชื่อรวม และอัตราส่วนดอกเบี้ยค้างรับต่อสินเชื่อรวมและดอกเบี้ยค้างรับ

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ใช้รูปแบบการศึกษาแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) หรือการสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะตามความต้องการ โดยผู้ศึกษาจะเป็นผู้กำหนดคุณลักษณะเฉพาะแบบเจาะจง หรือมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “Judgement sampling” เนื่องจาก การศึกษาอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมนั้น มีตัวแปรต้นหรืออัตราส่วนทางการเงินที่ใช้ในการศึกษามีความแตกต่าง

กันไป ซึ่งการนำอัตราส่วนทางการเงินสำคัญมาใช้ในการศึกษานั้น จะขึ้นอยู่กับลักษณะการประกอบธุรกิจของบริษัทในแต่ละอุตสาหกรรม

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้คัดเลือกหุ้นสามัญที่มีมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดสูงสุด 5 อันดับแรก ปี พ.ศ.2565 ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้แก่ SCB, KBANK, BBL, KTB และ BAY โดยรวบรวมเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Source) อาทิ แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) รายงานประจำปีของแต่ละธนาคาร และข้อมูลจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) โดยข้อมูลที่ได้รวบรวมเป็นตัวเลขอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญในการดำเนินธุรกิจของหุ้นกลุ่มธุรกิจธนาคาร และราคาปิดของหลักทรัพย์ - ATC (At the Close) ณ สิ้นปี ตั้งแต่ พ.ศ.2555 จนถึง พ.ศ. 2564 เพื่อใช้สำหรับการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation) และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis)

ผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation) พบว่า อัตราส่วนทางการเงินมีผลต่อราคาหลักทรัพย์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. อัตราส่วนด้านการแสดงความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ เพียง 1 อัตราส่วน คือ อัตรากำไรสุทธิ ($r = .593$) ซึ่งมีความสัมพันธ์กันทางเส้นตรงในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ในส่วนของ อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น อัตรากำไรขั้นต้น อัตราดอกเบี้ยรับ อัตราดอกเบี้ยจ่าย ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยสุทธิ และอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน มีความสัมพันธ์กันในทิศทางตรงข้าม

2. อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio) มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ เพียง 1 อัตราส่วน คือ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ ($r = .460$) ซึ่งมีความสัมพันธ์กันทางเส้นตรงในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ในส่วนของ อัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ (Efficiency Ratio) อัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยสุทธิต่อสินทรัพย์ อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ มีความสัมพันธ์กันในทิศทางตรงข้าม

3. อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Ratio) ไม่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ ทั้ง 4 อัตราส่วน คือ อัตราส่วนหนี้ต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนเงินให้กู้ยืมต่อเงินกู้ยืม อัตราส่วนเงินให้กู้ยืมต่อเงินฝาก และอัตราส่วนเงินฝากต่อหนี้สินรวม มีความสัมพันธ์กันในทิศทางตรงข้าม

4. อัตราส่วนคุณภาพสินทรัพย์ (Asset Quality Ratio) ไม่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ ทั้ง 4 อัตราส่วน คือ อัตราส่วนสำรองหนี้สูญต่อสินเชื่อรวม อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อคุณภาพ หรือ

สินเชื่อที่หยุดรับรู้รายได้ต่อสินเชื่อรวม และอัตราส่วนดอกเบี้ยค้างรับต่อสินเชื่อรวมและดอกเบี้ยค้างรับ มีความสัมพันธ์กันในทิศทางตรงข้าม

จากผลการวิเคราะห์ การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) พบว่า อัตราส่วนทางการเงินมีผลต่อราคาหลักทรัพย์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) มีผลต่อราคาหลักทรัพย์กลุ่มธนาคาร

พบว่า อัตรากำไรขั้นต้น และอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น มีผลทางบวก ต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทกลุ่มธนาคารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยสมการถดถอยพหุคูณมีค่า Sig. = 0.002 และ 0.014 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.050 ดังนั้น หากอัตรากำไรขั้นต้นหรืออัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น มีค่าเพิ่มขึ้น 1 หน่วย ก็จะส่งผลทางบวกต่อราคาหลักทรัพย์ เพิ่มขึ้นที่ 0.002 และ 0.014 ตามลำดับ

ในส่วนของ อัตรากำไรสุทธิ อัตราดอกเบี้ยรับ อัตราดอกเบี้ยจ่าย ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยสุทธิ และอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ ในทิศทาง ลบ ซึ่งจะไม่ส่งผลต่อราคาหลักทรัพย์

2. อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio) มีผลต่อราคาหลักทรัพย์กลุ่มธนาคาร

พบว่า อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ มีผลทางบวก ต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทกลุ่มธนาคารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยสมการถดถอยพหุคูณมีค่า Sig. = 0.035 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.050 ดังนั้น หากอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ มีค่าเพิ่มขึ้น 1 หน่วย ก็จะส่งผลทางบวกต่อราคาหลักทรัพย์เพิ่มขึ้นที่ 0.035

ในส่วนของ อัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ อัตราส่วนรายได้ต่อดอกเบี้ยสุทธิต่อสินทรัพย์ และอัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ ในทิศทาง ลบ ซึ่งจะไม่ส่งผลต่อราคาหลักทรัพย์

3. อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Ratio) ไม่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์กลุ่มธนาคาร

พบว่า อัตราส่วนหนี้ต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนเงินให้กู้ยืมต่อเงินกู้ยืม อัตราส่วนเงินให้กู้ต่อเงินฝาก และอัตราส่วนเงินฝากต่อหนี้สินรวม มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ ในทิศทาง ลบ ซึ่งจะไม่ส่งผลต่อราคาหลักทรัพย์

4. อัตราส่วนคุณภาพสินทรัพย์ (Asset Quality Ratio) มีผลต่อราคาหลักทรัพย์กลุ่มธนาคาร

พบว่า อัตราส่วนดอกเบี้ยค้างรับต่อสินเชื่อรวมและดอกเบี้ยค้างรับ มีผลทางบวก ต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทกลุ่มธนาคารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยสมการถดถอยพหุคูณมีค่า Sig. = 0.027 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.050 ดังนั้น หาก

อัตราส่วนดอกเบีย้ค้างรับต่อสินเชื่อบริการรวมและดอกเบีย้ค้างรับ มีค่าเพิ่มขึ้น 1 หน่วย ก็จะส่งผลทางบวกต่อราคาหลักทรัพย์เพิ่มขึ้นที่ .027

ในส่วนของ อัตราส่วนค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญต่อสินเชื่อบริการรวมและดอกเบีย้ค้างรับ อัตราส่วนสำรองหนี้สูญต่อสินเชื่อบริการรวม และอัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อคุณภาพต่อสินเชื่อบริการรวม มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ ในทิศทาง ลบ ซึ่งจะไม่ส่งผลต่อราคาหลักทรัพย์

อภิปรายผล

สมมติฐานที่ 1 อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า อัตรากำไรขั้นต้น อัตรากำไรสุทธิ และอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทกลุ่มธนาคารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนธี ยิ่งนิรันดร์ และทรงวิทย์ เจริญกิจชนลาภ (2563) ที่ได้ทำการศึกษา ความสัมพันธ์ของอัตราส่วนทางการเงินกับอัตราการเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการหมวดขนส่งและ โลจิสติกส์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า อัตราผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้น มีความสัมพันธ์ กับอัตราการเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์ของบริษัท ในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการหมวดขนส่งและโลจิสติกส์

สมมติฐานที่ 2 อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio) มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทกลุ่มธนาคารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาลินี แสงสร้อย (2558) ที่ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กรณีศึกษากลุ่มอุตสาหกรรมบริการ พบว่า อัตราส่วนทางการเงินที่มีความสัมพันธ์ต่อราคาหลักทรัพย์ คือ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม และอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม มีนัยสำคัญทิศทางตรงกันข้ามกันกับราคาหลักทรัพย์ตามลำดับ ในขณะที่อัตราส่วนการทางการเงินอื่นๆ นั้น ไม่มีความสัมพันธ์ต่อราคาหลักทรัพย์

สมมติฐานที่ 3 อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Ratio) มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Ratio) ได้แก่ อัตราส่วนหนี้ต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนเงินให้กู้ยืมต่อเงินกู้ยืม อัตราส่วนเงินให้กู้ยืมต่อเงินฝาก และอัตราส่วนเงินฝากต่อหนี้สินรวม ไม่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทกลุ่มธนาคารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูดาพร สอนภักดี และทาริกา แยมชะมัง (2564) ที่ได้ทำการศึกษา อัตราส่วนทางการเงินที่มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ (หมวดขนส่งและโลจิสติกส์) อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน อัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้ อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้ อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราการจ่ายปันผล อัตราส่วนกำไรต่อหุ้น และอัตราส่วนราคาตลาดต่อราคาตามบัญชี ไม่มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์

สมมติฐานที่ 4 อัตราส่วนคุณภาพสินทรัพย์ (Asset Quality Ratio) มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า อัตราส่วนดอกเบี้ยค้างรับต่อสินเชื่อบริษัทและดอกเบี้ยค้างรับ มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทกลุ่มธนาคารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาราวัน เพชรเจริญ (2556) ที่ได้ทำการศึกษา เรื่อง อัตราส่วนความเสี่ยงของหนี้สินที่มีต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยพบว่า อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม มีผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

การศึกษา เรื่อง อัตราส่วนทางการเงินที่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทกลุ่มธนาคารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้ศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้

1. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ ผู้ที่มีความสนใจในหลักทรัพย์กลุ่มธนาคารควรพิจารณาอัตราส่วนในด้านอัตรากำไรขั้นต้น อัตรากำไรสุทธิ และอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น โดยมีค่ายิ่งสูงยิ่งดี

2. อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio) มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ ผู้ที่มีความสนใจในหลักทรัพย์กลุ่มธนาคาร ควรพิจารณาอัตราส่วนในด้านอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROAA) โดยมีค่ายิ่งสูงยิ่งดี

3. อัตราส่วนคุณภาพสินทรัพย์ (Asset Quality Ratio) มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ผู้ที่มีความสนใจในหลักทรัพย์กลุ่มธนาคารควรพิจารณาอัตราส่วนในด้าน อัตราส่วนดอกเบี้ยค้างรับต่อสินเชื่อบริษัทและดอกเบี้ยค้างรับ โดยมีค่ายิ่งต่ำยิ่งดี

เอกสารอ้างอิง

- ชนนีying นิรันดร์ และทรงวิทย์ เจริญกิจชนลาม. (2562). ความสัมพันธ์ของอัตราส่วนทางการเงินกับ อัตราการเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการหมวดขนส่ง และโลจิสติกส์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วารสารวิชาการนวัตกรรม สื่อสารสังคม, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
- ชาลินี แสงสร้อย. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัท จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กรณีศึกษาในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ. การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ชุกดาพร สอนภักดี และทาริกา แยมชะมัง. (2563). อัตราส่วนทางการเงินที่มีความสัมพันธ์กับราคา หลักทรัพย์ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วารสารการจัดการ และการพัฒนา, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *ความเป็นมและบทบาท*. ค้นเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2565, จาก <https://www.set.or.th/th/about/overview/journey>
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *ประเภทการซื้อขาย*. ค้นเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2565, จาก <https://www.set.or.th/th/market/information/trading-procedure/order-types>
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. *สถาบันการเงิน*. ค้นเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2565 จาก https://www.bot.or.th/Thai/BOTStoryTelling/Pages/FinancialInstitutions_StoryTelling_FI.aspx
- ธาราวัน เพชรเจริญ. (2555). อัตราส่วนความเสี่ยงของหนี้สินที่มีต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. บทความวิจัยคณะบัญชี, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- นริศ สถาผลเดชา. (2565). *เศรษฐกิจไทยปี 2566 ไปต่อได้หรือไม่ ท่ามกลางความท้าทายของเศรษฐกิจโลก*. ค้นเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2565, จาก <https://www.bangkokbiznews.com/blogs/business/economic/1040973>
- ฝ่ายพัฒนาความรู้ผู้ประกอบการวิชาชีพ. (2564). การวิเคราะห์การลงทุนในตราสารทุน (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: บริษัท บุญศิริการพิมพ์ จำกัด.
- รองศาสตราจารย์ ดร.กุลภัทรา สีโรตม. (2549). การวิเคราะห์หลักทรัพย์ทฤษฎีและภาคปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 1). ปทุมธานี: บริษัท ดุมาเยเบส จำกัด.
- ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน. (2560). ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการลงทุน หลักสูตรผู้แนะนำ การลงทุนตราสารทั่วไป (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2565). *มองเศรษฐกิจ ฉบับที่ 3982*. ค้นเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2565, จาก <https://www.kasikornresearch.com/th/analysis/k-econ/financial/Pages/MPC-nov22-y3982.aspx>

อุษณีย์ ลิ่วรัตน์. (2559). วิเคราะห์หุ้นราย Sector หุ้นกลุ่มธนาคาร (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: บริษัท บุญศิริการพิมพ์ จำกัด.